

Verslag Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid 14-15 juli 2016 te Bratislava

Sociale en technologische ontwikkelingen zoals vergrijzing, robotisering en digitalisering zullen de komende jaren invloed hebben op arbeidsmarkten van Europa. Het Slowaakse voorzitterschap had dit brede onderwerp geagendeerd voor de Informele Raad. Er is gesproken over welke vragen, uitdagingen en nieuwe onzekerheden deze ontwikkelingen met zich meebrengt.

Diverse lidstaten gaven aan dat veranderende werkvormen vragen om meer flexibiliteit in wet- en regelgeving zodat de snelheid waarin veranderingen plaatsvinden bijgehouden kan worden. Het garanderen van fatsoenlijke werkomstandigheden is hierbij van groot belang. Veel lidstaten gaven aan dat het economisch beleid tegen het licht moet gehouden worden om te zorgen dat er een betere balans met sociaal beleid ontstaat en de transitie naar een digitale arbeidsmarkt beter vorm krijgt.

Er moet aandacht zijn voor de sociale zekerheidsaspecten van een veranderende arbeidsmarkt, alsmede voor vaardigheden van werknemers. Deze moeten worden aangepast aan de nieuwe arbeidsmarkt, onder andere door duale onderwijssystemen maar ook door leven lang leren. Helaas blijkt er toch nog vaak een 'mismatch' tussen de gevraagde (digitale) vaardigheden en de geboden vaardigheden te zijn. Onderwijssystemen dienen hier meer op ingericht te worden. Er werd ook gewezen op de noodzaak voor de EU om voldoende internationaal talent aan te trekken om de economie op peil te houden. Het Brexit-referendum werd genoemd als een teken dat bepaalde bevolkingsgroepen niet meedelen in het succes van de globalisering en de noodzaak om hier iets aan te doen.

Nederland heeft aangegeven dat nieuwe werkvormen niet mogen leiden tot een neerwaartse spiraal in de sociale bescherming van werknemers. Technologische verandering vraagt om investeringen in scholing van werknemers zodat kennis en vaardigheden niet verouderen. Ook het experimenteren met innovatieve manieren om werknemers van werk naar werk te begeleiden is een mogelijkheid om met deze veranderingen om te gaan. Nieuwe ontwikkelingen, zoals robotisering hebben grote impact op de manier waarop gewerkt wordt en hebben daarmee consequenties voor de stabiliteit in arbeidsverhoudingen, inkomen en baanzekerheid. Ook heeft Nederland aangegeven dat de SER om advies gevraagd is over de gevolgen van technologische ontwikkelingen - waaronder robotisering - voor de arbeidsmarkt.

De Europese Commissie onderstreepte vooral het belang van recente initiatieven als de Vaardigheden Agenda, de Sociale Pijler, de Blue Card Richtlijn en de mededeling over integratie van derdelanders.

Detacheringsrichtlijn

Het College van Commissarissen heeft 20 juli jl. besloten om het voorstel tot aanpassing van de Detacheringsrichtlijn ongewijzigd te handhaven. Dit besluit over de 'gele kaart procedure' is genomen na bestudering van de (negatieve) opinies van de elf nationale parlementen. Er waren daarnaast ook vijf opinies van nationale parlementen die aangaven dat ze juist géén subsidiariteitsbezwaren zagen.

Commissaris Thyssen noemde in haar persconferentie als hoofdreden voor het handhaven van het voorstel dat detachering per definitie een grensoverschrijdende activiteit is, wat bovendien al op EU-niveau geregeld is sinds 1996. Verdere regulering op nationaal niveau zou de interne markt versnipperen in plaats van verbeteren, aldus Commissaris Thyssen.

Naar verwachting zal Slowakije in september starten met de Raadswerkgroepen over het voorstel.